

Elinvoima- ja työllisyysjaosto

Päätöspäivämäärä 18.03.2024 § 26

Lahden kaupunki, Elinvoima- ja työllisyysjaosto, 18.03.2024

§ 26

Lahden kaupungin rahoitus LAB-ammattikorkeakoulun laboratorioanalyytikon koulutusvastuuavaukselle

1333/00.05.02.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Elinvoimajohtaja, Henna Eskonsipo-Bradshaw, p. 044 482 0838

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Elinvoimajohtaja Eskonsipo-Bradshaw Henna

Päätösehdotus

Elinvoima- ja työllisyysjaosto esittää kaupunginhallitukselle edelleen kaupunginvaltuustolle esitettäväksi seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hyväksyy, että Lahden kaupunki tukee LAB-ammattikorkeakoulun uutta laboratorioanalyytikon koulutusvastuuavausta Lahdessa yhteensä 500 000 euron rahoituksella vuosina 2025-2029 (100 000 euroa vuodessa). Kustannukset katetaan elinvoima- ja työllisyyspalveluiden ”Muut strategiset kehittämiskohteet”-kustannuspaikalta 101014036. Rahoituksen ehtona on, että LAB-ammattikorkeakoululle myönnetään laboratorioanalyytikon koulutusvastuu ja koulutus käynnistyy.”

Perusteluosa

Tausta ja tarve

Lahden kaupunki käynnisti kaupungin edunvalvontaohjelman valmistelut yhteistyössä Päijät-Hämeen liiton ja sidosryhmien kanssa keväällä 2022 (ETJ 11.4.2022 §33). Edunvalvonnan tavoitteet vahvistettiin kaupunginhallituksessa 20.6.2022 (KH §262) ja hallitusohjelmataavoitteiden kärjet täsmennettiin 30.1.2023 (KH §39). Näihin vahvistettiin mm. elintarviketeollisuus ja ympäristöedelläkävijät.

Ohjelmassa todettiin, että Lahti ja Päijät-Häme rakentavat kestävä ja kilpailukykyisen Suomen tulevaisuutta. Lisäksi ohjelmassa määriteltiin konkreettisia asioita, joita hallitusohjelmakaudella haluttaisiin edistää. Yksi näistä oli uusi laboratorioanalyttikon (AMK) koulutusvastuu LAB-ammattikorkeakoululle.

Lahden kaupunki, LAB-ammattikorkeakoulu ja koko LUT-konserni ovat käyneet syksyn 2023 ja kevään 2024 aikana neuvotteluita korkeakoulujen kehittämis- ja kasvutavoitteista Lahdessa. Erityistä painoarvoa on laitettu sille, miten korkeakoulujen mahdolliset uudet avaukset tukisivat alueen elinkeinoelämää ja sitä kautta koko kaupungin elinvoimaa. Elintarvike- ja prosessiteollisuuden vahvistuessa alueella on yhteisesti tunnistettu seudun elinkeinoelämän entisestään vahvistunut tarve laboratorioanalyttikoille. Näkymiä on myös puu- ja kuitusektorilla.

Koulutusvastuu määrittää, mitä tutkintoja korkeakoulussa voi suorittaa. Yliopistojen koulutusvastuusta säädetään valtioneuvoston ja opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksilla. Ammattikorkeakoulujen koulutusvastuista määrätään niiden toimiluvissa. LAB-ammattikorkeakoululla on mahdollisuus hakea uutta koulutusvastuuta opetus- ja

kulttuuriministeriöltä toukokuussa 2024. Lopullista päätöstä odotetaan vuoden 2024 aikana.

Laboratorioanalyttikko (AMK) ja Lahden seudun elinkeinoelämän tarpeet

LAB-ammattikorkeakoulu on päättänyt hakea laboratorioanalyttikon (AMK) -koulutusvastuuta vastatakseen työelämän tarpeisiin Päijät-Hämeessä ja Etelä-Karjalassa. Uuden koulutusvastuun voimin ammattikorkeakoulun tavoitteena on tukea erityisesti prosessiteollisuuden, elintarviketeollisuuden sekä kuitu- ja puuteollisuuden kasvua seuduilla.

Laboratorioanalyttikon koulutus antaa valmiudet teollisuuden tuotekehityksen ja tutkimus- ja innovaatiotoiminnan materiaalianalyysien toteuttamiseen, laitekehitykseen, tulosten tulkintaan ja jatkosoveltamiseen. LAB-ammattikorkeakoulun tahotilana on kouluttaa laboratorioanalyttikkoja vahvalla teknisellä koulutuksella. Osaajia, jotka hallitsevat kattavasti tuotekehityksessä ja tutkimuksessa tarvittavat analyysilaitteet. Osaajia, jotka ymmärtävät materiaalien arvoketjuja.

Päätäksensä tueksi LAB-ammattikorkeakoulu on selvittänyt työelämän tarpeita. Elintarviketeollisuus on vahvistanut, että uusien elintarvikkeiden, uusien raaka-aineinnovaatioiden ja mm. terveysvaikutteisuuden kehittäminen on keskeisessä osassa liiketoimintaa. Kun toiminta laajenee, tarvitaan tutkijoiden tueksi laitteiden ja menetelmien kehittämistä. Lisäksi elintarvikkeisiin ja materiaalien monihyödynnettävyyteen perustuvien liiketoimintaedellytysten sekä mittaustekniikan osaamisen vahvistamista tarvitaan.

Käytännössä laboratorioanalyytikon tehtäväkenttä on laborantin (käytännön toteutus) ja tutkijoiden (analyysi ja tuotekehitys) välillä pitäen sisällään mm.:

- Analyysilaitteiden ja laboratorioympäristöjen ylläpito ja kehittäminen – laitetekninen osaaminen
- Analyysien ja mittaustekniikan kehittäminen ja tulosten tulkinta
- Laboranttien tuki sekä tutkijoiden työn sujuvoittaminen

Uuden koulutusvastuun vaikutukset alueelle

Korkeakoulututkinnon suorittaneita laboratorioanalytikoita valmistuu Suomessa elinkeinoelämän tarpeisiin vuodessa vain 20-25.

LAB-ammattikorkeakoulun uudella koulutusvastuulla arvioidaan olevan seuraavia suoria vaikutuksia alueelle vuonna 2030:

- 25 uutta tuotekehityksen ammattilaista vuodessa
- 150-200 uutta veronmaksajaa tullut alueelle
- 2-5 uutta yritystä vuodessa
- Teollisuuden toimintaedellytykset vahvistuneet (metsäteollisuus, elintarviketeollisuus, kaivannaisteollisuus)

Huomioiden nykytilanne, uudella avauksella arvioidaan olevan myös merkittävää kansallista ja kansainvälistä arvoa ja vaikuttavuutta.

Toteutus ja rahoitus

LAB-ammattikorkeakoulun tavoitteena on käynnistää koulutus vuoden 2026 alussa, niin että Lahden ja Lappeenrannan kampuksilla molemmissa avataan 30 uutta aloituspaikkaa (yhteensä 60). Koulutus integroidaan tiivisti elinkeinoelämään ja tutkimustyöhön.

Mikäli opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää uuden koulutusvastuun, rahoitusta ei kuitenkaan ole tiedossa lähivuosina. Ammattikorkeakoulun rahoitusmallin mukaisesti rahoitusta myönnetään ensisijaisesti tutkinnoista ja sen vuoksi koulutuksen kustannuksia tuetaan valtion toimesta vasta usean vuoden kuluttua, kun koulutus tuottaa valmistuvia opiskelijoita. Näin ollen muun rahoituksen löytäminen on olennaista uuden avauksen käynnistämiseksi.

Laboratorioanalyttikon koulutuksen käynnistäminen ja toteuttaminen kahdella kampuksella maksaa yhteensä 1,5 milj. euroa. LAB-ammattikorkeakoulun esitys on, että kustannukset jakautuvat seuraavasti: Lahti 500 000 euroa, Lappeenranta 500 000 euroa ja yritykset 500 000 euroa. Kulut jakautuvat vuosille 2025-2029 tarkoittaen Lahden osalta 100 000 euron rahoitusta per vuosi.

Kustannukset katetaan elinvoima- ja työllisyyspalveluiden Muut strategiset kehittämiskohteet -kustannuspaikalta 101014036. Rahoituksen ehtona on, että LAB-ammattikorkeakoululle myönnetään laboratorioanalyttikon koulutusvastuu ja koulutus käynnistyy.

Hallintosäännön kaupunginhallitusta ja konsernihallintoa koskevan toimivaltataulukon mukaan elinvoima- ja työllisyysjaosto vastaa tehtäväalueensa avustuksista talousarvion mukaan talousarvion taloutta ohjaavien kriteerien mukaisesti. Nyt myönnettävä avustus ylittää voimassa olevan talousarvion aikajänteen sitoen kaupunkia viiden vuoden ajaksi, minkä vuoksi asia tulee saattaa valtuuston päätettäväksi.

LAB-ammattikorkeakoulun rehtori Turo Kilpeläinen ja johtaja Kirsi Taivalantti esittelevät asiaa jaostolle.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Elinvoima- ja työllisyysjaosto

Päätöspäivämäärä 18.03.2024 § 26

Toimenpiteet

Ote: LAB-ammattikorkeakoulu, talouspalvelut